

ŞANLIURFA İLİ İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU 2020 YILI FAALİYET RAPORU

GİRİŞ

İş ve işçi bulma faaliyetlerinin yerel düzeyde sağlanması birçok ülkede yaygın olarak yapılmaktadır. İşsizliğin azaltılması, istihdamın artırılması, yerel ekonomiye katkı sağlamak amacıyla il düzeyindeki birimlerin etkinliği ve faaliyetlerinin artırılması büyük bir önem arz etmektedir. Bu kapsamda yerel düzeyde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu (İİMEK) oluşturulmuştur. İİMEK genel anlamda ilin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmada etkin bir kuruldur. İİMEK'in organları arasında yer alan Yürütme Kurulu, ildeki istihdam ve mesleki eğitim politikalarını oluşturabilmek için gerekli bilgi ve dokümanları hazırlayarak İşgücü Piyasası araştırmalarını da ekleyerek yerel düzeyde istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini belirler. Bu aşamada çeşitli kamu kurum/kuruluşları ve Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünden gelen 2019 yılı karşılanmasında güçlük çekilen ve istihdam olanaklarının en fazla olduğu mesleklerin analizleri gerek yürütme kurulu üyeleri gerekse konunun uzmanlarınca incelenerek bu derleme hazırlanmıştır.

2020 yılı İİMEK Raporu dört bölümden oluşmuştur. Elimizde bulunan bu raporda birinci bölümde ilin sosyo-ekonomik yapısına ilişkin veriler hazırlanmıştır. Hazırlanan bilgilerde Şanlıurfa ilinde nüfusun yaş ve cinsiyete göre dağılımı, nüfusun artış hızı ve göç durumundan bahsedilmiştir. İkinci bölüm işgücü piyasası hakkında bilgiler içermektedir. Kayıtlı işsizlerin yaş, eğitim durumu ve cinsiyet gibi durumları ele alınmış olup kayıtlı işsizlerin profili çıkarılmaya çalışılmıştır. Yine bu bölümde açık işlerden bahsedilmiş olup 2020 yılı için alınan açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelenmiştir. Kayıtlı işsiz, Açık İş gibi faktörlerin belirlenmesinden sonra işe yerleştirme faaliyetleri hazırlanmıştır. İşe yerleşen bireylerin eğitim durumu, yaş, cinsiyet ve meslek gibi etkenleri incelenerek kayıtlı işsiz, açık ve işe yerleştirme arasında bir bağ kurulmaya çalışılmıştır. İşgücü piyasası verilerinden yararlanılmıştır. İşgücünün arz ve talepleri incelenip buna uygun önlemlerin alınması ve uygun politikaların hazırlanması işgücü piyasasını istenilen seviyeye taşımada büyük katkılar sağlamaktadır. İŞKUR işgücü piyasası araştırmaları ile sağlıklı verilerin elde edilmesini sağlayarak 2007 yılında beri her yıl İşgücü Piyasası Analiz (İPA) Raporunu hazırlayarak işgücü piyasası ihtiyaçlarını tespit etmede etkin rol oynamıştır. Bu araştırmanın amacı mevcut ve gelecek dönemde olabilecek sektörel değişimleri izlemek, mesleki değişim ve gelişimleri takip etmek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve istihdam politikalarında birincil kaynak olarak kullanmaktır. Bu bölümde İPA raporunda ortaya çıkan verilerden faydalanılmıştır.

Üçüncü bölümde ilin eğitim durumundan bahsedilerek dördüncü bölümde 2020 yılında alınmış İİMEK karar çalışmaları incelenmiştir. Raporun sonunda İŞKUR'un sunmuş olduğu aktif işgücü politikalarına değinilerek 2020 yılı için yapılan çalışmalar derlenmiştir. Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak açılan Mesleki Eğitim Kursları(MEK) ve İşbaşı Eğitim Programlarından(İEP) ilde en çok faydalanılan mesleklerden bahsedilmiştir. Raporun son

kısmında pasif programlarımızda yer alan Toplum Yararına Programlar ve İşsizlik Ödeneği konuları işlenmiştir.

Bu raporun nihai hedefi gelecek dönem il istihdam politikalarının oluşumunda yardımcı olacak büyük bir kaynaktır.

1. İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

1.1 Nüfus

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı

İl ve ilçeler	Toplam nüfus			0-14 yaş grubu			15-64 yaş grubu			65+ yaş grubu			Nüfus artış hızı (%)
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	
İl Toplamı	1045964	1027650	2073614	419134	399575	818709	592156	581319	1173475	34674	46756	81430	18,4
İlçe													
1 Akçakale	59142	56473	115615	28427	27022	55449	29436	27545	56981	1279	1906	3185	21,2
2 Birecik	47658	47470	95128	17300	16530	33830	28178	27816	55994	2180	3124	5304	-0,2
3 Bozova	27849	27574	55423	9622	9111	18733	16539	15960	32499	1688	2503	4191	-55,1
4 Ceylanpınar	45054	43966	89020	18209	17315	35524	25526	24758	50284	1319	1893	3212	15,1
5 Eyyübiye	191592	188260	379852	84087	80311	164398	102075	100899	202974	5430	7050	12480	1,9
6 Halfeti	20017	20862	40879	6559	6446	13005	12000	12257	24257	1458	2159	3617	-6,4
7 Haliliye	192054	189823	381877	72056	68595	140651	113319	112770	226089	6679	8458	15137	14,8
8 Harran	44954	44844	89798	22911	21957	44868	21153	21427	42580	890	1460	2350	22,0
9 Hilvan	21665	21059	42724	7528	7296	14824	13153	12416	25569	984	1347	2331	-2,5
10 Karaköprü	112467	107329	219796	38128	35911	74039	70686	67341	138027	3653	4077	7730	116,9
11 Siverek	131983	128987	260970	52961	50005	102966	74740	73179	147919	4282	5803	10085	10,4
12 Suruç	51864	50401	102265	19350	18560	37910	30360	28797	59157	2154	3044	5198	-19,7
13 Viranşehir	99665	100602	200267	41996	40516	82512	54991	56154	111145	2678	3932	6610	22,0

Kaynak: TÜİK

Bu tabloda il düzeyinde nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı verilmiştir. Aynı zamanda nüfus artış hızı eklenerek bölgenin demografik yapısı hakkında bilgiler sunulmaktadır. Bir bölgede nüfusun artması veya azalması yeni istihdam politikalarının belirlenmesinde temel teşkil etmektedir.

Şanlıurfa ilinde en yüksek nüfus artış hızı % 116,9 ile son yıllarda sürekli artış ile Karaköprü ilçesinde görülmektedir.

Tablo 2: Göç Durumu

İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı(%)
41841	60885	-19044	-9,14

Kaynak: TÜİK

İstihdam olanakları illerdeki göç durumlarını etkilemektedir. Şanlıurfa ili 41 bin 841 göç alıp 60 bin 885 göç vermiştir. Net göç hızı eksi yönde % 9.14'tür. Geçen yıl bu rakamlar eksi yönde % 6 idi.

1.2. Ekonomi

Tablo 3: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri

Sektör	Belge Sayısı	Yatırım Tutarı	İstihdam
01 – Tarım	6	₺25.267.758	115
02 - Madencilik	1	₺5.538.000	12
03 – İmalat	112	₺1.106.978.037	5576
04 – Enerji	10	₺190.282.885	74
05 – Hizmetler	46	₺313.176.357	1775
Toplam	175	₺1.641.243.037	7552

Kaynak:

İl için uygulanan yatırım teşvikleri sayesinde birçok istihdam olanakları doğmaktadır. İstihdam imkânlarının artması işgücüne olumlu etki olarak yansımaktadır. Şanlıurfa ilinde 2020 yılı için 175 belge alınırken ve bu kapsamda ₺1.641.243.037 tutarında yatırım hedeflemesi sağlanmıştır. Bu yatırımlar sayesinde 7 bin 552 kişi istihdam hedefi öngörülmektedir.

2. İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI

Tablo 4: TÜİK Verilerine Göre Temel Göstergeler

İlin Adı	İşgücüne Katılım Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
Şanlıurfa, Diyarbakır-TRC2(2019)	46,5	23,4	35,7

Kaynak: TÜİK

İBBS (İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması), Türkiye'nin AB üyelik sürecinde yerine getirmekle yükümlü olduğu kriterlerden biridir. Uygulamanın amacı bölgesel politika çerçevesinin belirlenmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizinin yapılması ve Avrupa düzeyinde karşılaştırılabilir bölgesel istatistik verilerin üretilmesi olarak tanımlanmıştır (Bakanlar Kurulu, 2002). 3 kademeli bölge sistemi oluşturulurken “ekonomik, sosyal ve coğrafi yönden benzerlik gösteren komşu iller ise bölgesel kalkınma planları ve nüfus büyüklükleri de dikkate alınarak” (Bakanlar Kurulu, 2002) Düzey2 (26 adet) ve Düzey1 (12 adet) bölgeleri belirlenmiştir. Türkiye’de İBBS Düzey2 bölgeleri, kalkınma ajansları ile ilişkilendirilerek ve ajanslara bölgesel kalkınma planlarını hazırlama görevi verilerek bölgesel yönetim bağlamında önemli bir adım atılmıştır İBBS Düzey 2’de birbirine benzerlik gösteren Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri beraber alınmıştır. Bu tabloda yer alan temel göstergeler İBBS Düzey 2 formundan elde edilmiştir.

Tablo 5: İŞKUR Temel Göstergeleri

	2020 YILI		
	Kadın	Erkek	Toplam
BAŞVURU			
İşsiz	30680	57331	88011
AÇIK İŞ			12690
Kamu			251
Özel			12439
İŞE YERLEŞTİRME	3511	5131	8642
Kamu	23	85	108
Özel	3486	4987	8473
Normal	3509	5072	8581
Kamu	0	6	6
Özel	2	43	45
Özürlü	2	49	51
Eski Hükümlü	0	10	10
KAYITLI İŞGÜCÜ	42135	110057	152192
KAYITLI İŞSİZ	30680	57331	88011

Kaynak: İŞKUR

1982 yılında Cenevre’de yapılan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 13.’üncü Çalışma İstatistikçileri Konferansında kabul edilen kararda da, işsizliğin uluslararası standart tanımında mevcut bulunan üç unsur üzerine oturtulmuştur. Bu unsurlar; 1-) İşsiz olma, 2-) Halen çalışmaya elverişli bulunma, 3-) Bir iş talep etme, şeklinde sıralanmaktadır (Başterzi, 1996: 7). Uluslararası standartlara göre ancak bu üç unsuru birlikte taşıyanlar işsiz kabul edilmektedir.

Tablo 6: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Genel Toplam			15-19			20-24			25-29			30-34			35-39			40-44			45-64			65 +		
Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam			
57331	30680	88011	2575	1593	4168	18903	9773	28676	14016	6673	20689	8528	4369	12897	5243	3219	8462	3214	2261	5475	4730	2742	7472	122	50	172

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yaş ve cinsiyetlerine göre dağılımı verilmektedir. Şanlıurfa'da 88 bin 11 kayıtlı işsiz vardır. Geçen yıl bu rakam 99 bin 726 idi. Kayıtlı işsizlerin %65,1'ı erkek iken %34,9'ü kadındır. Kayıtlı işsizlerde en büyük yoğunluk 20-24 arası yaş gruplarında görülmektedir. Bu grubun %32,6'sını oluşturmaktadır. Kayıtlı yaş grubu arttıkça oran düşmektedir. İşsizliğin yoğun olduğu kırılım 20 – 34 yaş arası grubudur.

Tablo 7: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Genel Toplam			Okur Yazar Olmayan			Okur Yazar			İlköğretim			Ortaöğretim (Lise ve Dengi)			Önlisans			Lisans			Yüksek Lisans			Doktora		
Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
57331	30680	88011	2554	3946	6500	2866	4395	7261	27612	9976	37588	17426	7125	24551	3339	2658	5997	3461	2528	5989	68	50	118	5	2	7

Kaynak: İŞKUR

Kişilerin eğitim durumları ile açık işlerde talep edilen eğitim durumları eşleştirmek önemli bir kıstastır. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde geçen yıllarda her iki kişiden biri İlköğretim mezunu olduğunu beyan ederken 2019 yılında üç kişiden bir kişi bu gruptadır. Bu yıl ise %42,1 ile bu artış göstermiştir.

Tablo 8: Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı

Meslekler	Kayıtlı İşsizler		
	Kadın	Erkek	Toplam
Temizlik Görevlisi	7841	19070	26911
Beden İşçisi (Genel)	9028	10147	19175
Tarım İşçisi-(Bitkisel Üretim Ve Hayvan Yetiştiriciliği)	443	3640	4083
Beden İşçisi (Temizlik)	1456	914	2370
Klinik Destek Elemanı (Hastane)	1193	860	2053
Dokuma Konfeksiyon Makineci	712	663	1375
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	125	686	811
Ayakkabı İmalatçısı	126	648	774
Güvenlik Görevlisi	112	646	758
Büro İşçisi	378	360	738
Garson (Servis Elemanı)	87	630	717
Satış Danışmanı / Uzmanı	323	365	688
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	339	334	673
Temizlik Görevlisi (Hastane)	188	485	673
Büro Memuru (Genel)	341	292	633
Öğrenci (Lisans)	259	192	451
Beden İşçisi (İnşaat)	16	404	420
Şoför (Yolcu Taşıma)	4	391	395
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	220	163	383
Aşçı	189	160	349
Hemşire	161	168	329
Şoför-Yük Taşıma	0	316	316
Kasiyer	181	133	314
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	8	302	310
Toplam	30680	57331	88011

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıt olan kişiler iş arama ve diğer süreçlerini yapabilmesi için özgeçmiş hazırlaması gerekmektedir. Bu özgeçmişte kişinin iş arama sürecinde etkili olabilecek öğrenim durumu, meslek bilgileri, başarı ve sertifikalar gibi bilgiler bulunmaktadır. Kişi özgeçmişine birden fazla meslek ekleyebilmektedir. 2020 yılı için Şanlıurfa ilinde kayıtlı işsizlerde ilk sıralarda daha çok vasıf gerektirmeyen meslekler yer almaktadır. Bunu takiben sağlık ve imalat sektöründe yer alan meslekler gelmektedir.

Tablo 9: İşsizlik Sigortasından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı

İktisadi faaliyet kolları (NACE)	Eğitim Durumu					Toplam
	Okur Yazar Olmayan	Lise Altı Okul Mezunu	Genel Lise Mezunu	Lise dengi Meslek Okulu Mezunu	Yüksek Okul veya Fakülte Mezunu	
İmalat	17	550	122	20	36	709
İnşaat	44	368	99	30	49	541
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	33	258	156	28	41	475
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	197	103	42	16	350
Eğitim	8	92	86	18	94	204
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	144	45	6	8	204
Ulaştırma ve depolama	1	141	50	5	4	197
Diğer hizmet faaliyetleri	4	91	50	16	28	161
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	39	53	20	19	117
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0	78	13	7	5	98
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	32	24	19	31	81
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	2	15	19	12	2	48
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	2	27	9	5	7	43
Bilgi ve iletişim	3	18	11	4	0	36
Gayrimenkul faaliyetleri	0	8	5	3	0	16
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	4	0	7	4	12
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	7	0	1	2	10
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	1	5	0	2	5	8
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	4	2	0	1	6
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	3	0	0	1	5
Genel Toplam	148	2081	847	245	353	3321

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği alan işsizlerin %21,3'ü İmalat sektöründe ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla %16,3 ile İnşaat sektörü ve %14,3 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe yer alanlar oluşturmaktadır.

Tablo 10: İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı

Genel Toplam			0-6 Ay			6-12 Ay			12 ay ve daha üstü		
Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
30680	57331	88011	17458	23370	40828	8281	21999	30280	4941	11962	16903

Kaynak: İŞKUR

Bu grafikte İŞKUR'a kayıtlı işsizler işsiz olarak bekledikleri sürelerle göre incelenmiştir. Bekleme süresine göre baktığımız zaman bireylerin % 46,4'u 6 ay gibi bir süre bekledikleri görülmektedir. Bu bekleme süresinde erkeklerin oranı % 57,2 iken kadınlar % 42,8'dir. 2017 yılında bekleme sürelerinde 6-12 ay bekleme süresi en yoğunken 2019'da 3-6 aya inmiştir. 2020 yılında ise 0-6 ayda kalmaya devam etmiştir. Burada işsizlerin yarısına yakınının maksimum 6 ay gibi süre beklemesi İŞKUR'un istihdamda etkinliğinin arttığını göstermektedir.

Tablo 11: Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleştirme

Meslek Grupları	Açık İşler		İşe Yerleştirme			
	Kamu	Özel	Kamu		Özel	
			Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	1291		1	841	825
Hizmet Ve Satış Elemanları	123	649	19	40	681	413
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	58	1786	4	26	425	740
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	425	0	0	61	22
Profesyonel Meslek Mensupları	12	389	0	3	121	117
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2	3227	0	1	335	1386
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2	184	0	2	11	60
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	53	4467	0	28	1013	1467
Yöneticiler	0	21	0	0	0	0
Toplam	251	12439	23	101	3488	5030

Kaynak: İŞKUR

Şanlıurfa ilinde 12 bin 439 kişilik açık iş alınırken 8 bin 642 kişi işe yerleştirilmiştir.

Tablo 12: İşe Yerleştirilenlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Genel Toplam			15-19			20-24			25-29			30-34			35-39			40-44			45 +		
Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
3511	5131	8642	425	329	754	1422	1637	3059	743	1355	2098	352	835	1187	243	403	646	165	258	423	161	314	475

Kaynak: İŞKUR

Şanlıurfa ilinde işe yerleştirilen 8 bin 642 kişi yaş grupları ve cinsiyetlerine göre incelenmiştir. İlk sırada % 35,4 ile 20-24 yaş grubu yer alırken bunu % 24,3 ortalamayla 25-29 yaş grubu yer almaktadır.

Tablo 13: İşe Yerleştirilenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Okur Yazar Olmayan			Okur Yazar			İlköğretim			Ortaöğretim (Lise ve Dengi)			Önlisans			Lisans			Yüksek Lisans		
Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
60	123	183	519	352	871	1079	2389	3468	1180	1568	2748	376	339	715	292	354	646	5	6	11

Kaynak: İŞKUR

Bir önceki grafikte işe yerleştirilenleri yaş gruplarına göre incelemiştik. Bu tabloda eğitim durumlarına göre incelemekteyiz. Kayıtlı işsizlerde yoğunluk ilköğretim ve Lise mezunuydu. İşe yerleştirilenlerde de yoğunluk yine aynı eğitim seviyesidir.

Tablo 14: İşe Yerleştirilenlerin Sektörel Dağılımı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	1340	2871	4211
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	941	1098	2039
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	133	324	457
İnşaat	312	122	434
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	306	122	428
Eğitim	182	152	334
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	121	60	181
Ulaştırma ve depolama	33	131	164
Diğer hizmet faaliyetleri	46	70	116
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	97	112
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	53	23	76
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	29	44
Bilgi ve iletişim	6	17	23
Finans ve sigorta faaliyetleri	5	11	16
Gayrimenkul faaliyetleri	1	2	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	2	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	0	2
Toplam	3511	5131	8642

Kaynak: İŞKUR

İŖe yerleŖenlerin % 48,7'si İmalat sektöründe yer almaktadır. İlin sanayi yapılanmasında atılan ekonomik adımlar sonucu Ŗanlıurfa'ya birçok tesis ve fabrikaların kurulmasını saėlamıŖtır.

Tablo 15: Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İŖyerlerinin Sayısı

	10+	50+
Açılan İŖyeri Sayısı	56	5
Kapanan İŖyeri Sayısı	1	1
Toplam	57	6

Kaynak: İŖKUR

Yapılan alıŖmada 2020 yılında 10 ve daha fazla alıŖanı olan 1 iŖyeri kapanırken 56 iŖyeri aılmıŖtır. 50 ve daha fazla alıŖanı olan 1 iŖyeri kapanırken 5 yeni iŖyeri aılmıŖtır.

3. EĞİTİM

Tablo 16: Genel, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Verileri

İlköğretim			Ortaöğretim						Ortaöğretim			Yeni mezunlardan, herhangi bir ildeki Üniversite veya yüksek okula kayıt olan						Farklar Toplamı						
Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark (i.ö)			Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark (o.ö)			Farklar Toplamı		
	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam			
2019-2020	27.953	31.519	59.472	2020-2021	22.133	26.231	48.364	5.820	5.288	11.108	2019-2020	9.005	10.719	19.724	2020-2021			2.987			16.737			27.845

Kaynak: İl Milli Eğitim

Şanlıurfa ilinde İlk Öğretim ve Lise düzeyinde eğitim veren okulların mezun sayıları, yeni kayıt sayıları ve mezunlardan herhangi bir üniversiteye yerleşen kişilerin sayıları paylaşılmıştır. Şanlıurfa ilinde 19 bin 724 öğrenci ortaöğretim düzeyinde mezun olurken bunların 2 bin 987'si üniversiteye kayıt olmuştur.

Tablo 17: Bölümler İtibarıyla Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı

Bölümler	Mezun Olan Öğrenci Sayısı						Yeni kayıt olan öğrenci sayısı	
	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020 yılı	
	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız
Akçakale Meslek Yüksekokulu	31	17	76	43	48	13	37	24
Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu	45	18	51	17	53	27	70	32
Birecik Meslek Yüksekokulu	123	89	348	136	126	98	50	44
Bozova Meslek Yüksekokulu	12	13	12	4	40	10	19	8
Ceylanpınar Meslek Yüksekokulu	11	1	22	5	5	1	0	0
Ceylanpınar Tarım Meslek Yüksekokulu	1	0	7	3	7	4	7	5
Devlet Konservatuvarı	1	0	1	0	5	0	12	3
Diş Hekimliği Fakültesi	0	1	1	3	5	1	14	10
Eğitim Fakültesi	63	112	62	100	61	128	44	107
Fen Bilimleri Enstitüsü	268	133	443	245	133	101	114	82
Fen Edebiyat Fakültesi	250	306	217	259	190	338	130	204
Güzel Sanatlar Fakültesi	0	2	7	6	5	7	64	30
Halfeti Meslek Yüksekokulu	0	0	1	2	8	14	8	13
Hilvan Meslek Yüksekokulu	58	61	141	66	90	55	50	42
İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi	347	437	190	229	131	215	101	71
İlahiyat Fakültesi	258	561	379	555	326	574	71	170
Mühendislik Fakültesi	441	112	427	114	798	164	184	75
Organize Sanayi Bölgesi Meslek Yüksekokulu	0	0	3	2	3	2	14	9
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	30	22	51	33	48	19	16	25
Sağlık Bilimleri Fakültesi	166	165	114	105	25	99	32	50
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	98	209	273	416	261	496	211	352
Sağlık Yüksekokulu	120	114	63	65	13	8	0	0
Siverek Meslek Yüksekokulu	41	60	101	78	61	98	44	76
Siverek Uygulamalı Bilimler Fakültesi	3	2	14	1	13	18	20	15
Sosyal Bilimler Enstitüsü	317	57	570	161	138	48	93	50
Suruç Meslek Yüksekokulu	25	43	149	95	77	43	42	27
Şanlıurfa Meslek Yüksekokulu	19	4	487	122	77	8	0	0
Şanlıurfa Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	226	266	434	367	379	364	209	259
Şanlıurfa Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	307	110	476	135	1052	231	206	93
Tıp Fakültesi	74	40	90	45	92	61	14	19
Turizm Ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu	0	0	13	11	22	21	26	37
Veteriner Fakültesi	58	27	86	26	73	28	28	6
Viranşehir Meslek Yüksekokulu	35	30	144	64	58	79	37	43
Viranşehir Sağlık Yüksekokulu	24	36	4	8	20	38	18	22
Ziraat Fakültesi	144	162	165	144	188	128	105	70
Toplam	3596	3210	5622	3665	4631	3539	2090	2073

Kaynak: Harran Üniversitesi

Bu tabloda Şanlıurfa'da bulunan Harran Üniversitesinden fakültelere göre mezun olan ve yeni kayıt yaptıran öğrenci sayıları incelenmiştir

4. İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

4.1 Kurul Kararları

Tablo 18: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler

Toplantı Dönemi	Sorun(1)	Karar	Kararın Gereçesi (2)	Gerçekleşme Durumu	Karşılaşılan Güçlük	Sorunun Çözümüne Katkısı
2020/1	Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Yürütme Kurulu tarafından hazırlanarak ön değerlendirilmesi yapılarak uygun görülen 2020 yılı mesleki eğitim planı Kurul onayına sunulması	Kurul onayladı		Gerçekleşti		
2020/1	Çalışma ve İş Kurumu Şanlıurfa İl Müdürlüğüne eksiksiz teslim edilen 1 adet Eski Hükümlülere yönelik Kendi İşini Kurma Projesi Kurul' un onayına sunulmuş ve Engelli Ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona gönderilmesi	Kurul onayladı				
2020/2	Şanlıurfa Valiliği' nin 11/02/2020 tarihli ve 58382460-929-E.3976 sayılı yazısı ile İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunda görüşülmesi talep edilen ‘‘ Uygulamalı Eğitimler’’ konulu yazı gündeme alınmış ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Harran Üniversitesi tarafından sağlıkla ilgili bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin, uygulama derslerini ya da staj eğitimlerinin gerçekleşmesi	Kurum ya da işletmelerle iletişime geçerek bu problemin ilimiz düzeyinde en kısa sürede çözüme kavuşturulmasına ve bir sonraki toplantıda kurula bilgi verilmesine karar verilmiştir.		Gerçekleşti		
2020/3	Şanlıurfa Valiliği' nin 11/02/2020 tarihli ve 58382460-929-E.3976 sayılı yazısı ile İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunda görüşülmesi talep edilen ‘‘ Uygulamalı Eğitimler’’ konulu yazı, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu 2020 Yılı 2. Olağan Toplantısında gündeme alınmış ve bir sonraki toplantıda Harran Üniversitesi ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü nden konuyla alakalı olarak bir çalışma yapmaları ve sonrasında da Kurulu bilgilendirmeleri istenilmişti			Gerçekleşti		
2020/4	İlimizde faaliyet gösteren tüm işletmelerin kaliteli ve sağlıklı bir hizmet sunulabilmelerini sağlamak, eksiklikleri olanlara destek olmak amacıyla hem kayıt dışı çalışan işletmelerin kayıt altına alınması hem de gerekli hijyen ve eğitim desteğinin verilmesine yönelik çalışma	Konu hakkında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına tavsiye niteliğinde Kurul kararının gönderilmesine karar verilmiştir.		Gerçekleşti		

Kaynak:İŞKUR

2020 yılında toplanan İl İstidam ve Mesleki Eğitim Kurulunun almış olduğu bazı kararlar tabloda gösterilmiştir.

4.2 Kurslar

Tablo 19: Kurslara İlişkin Veriler

Meslekler	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı	3	1	64	65	0	0	0
Hereke / İpek Halı Dokumacısı	2	2	50	52	0	0	0
Sedefkar	2	0	50	50	0	0	0
Pastacı Yardımcısı	2	20	25	45	0	0	0
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	1	0	32	32	0	0	0
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	1	0	32	32	0	0	0
Bilgisayar Sistem Kurulum Bakım Onarım Ve Arıza Giderme Elemanı	1	0	29	29	0	0	0
Dokuma Konfeksiyon Makineci	1	28	0	28	0	0	0
Mozaik Sanatçısı	1	1	27	28	0	0	0
Ahşap Şekillendirmeci	1		27	27	0	0	0
Diğer	9	14	176	190	8	14	22
Genel Toplam	24	66	512	578	8	14	22

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR, işgücü piyasasından elde edilen veriler ışığında odalar, borsalar, birlikler, meslek kuruluşları ve işverenlerle birlikte işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleklerde işsizlerin niteliklerini geliştirerek istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla mesleki eğitim kursları düzenlemektedir. Kurslar, istihdam garantisiz mesleki eğitim kursları ve meslek edindirme özel politika kursları olarak ayrılmakta, çalışanların mesleki eğitimi, engellilere yönelik mesleki eğitim ve iyileştirme faaliyetleri, hükümlü ve eski hükümlülerin mesleki eğitimine yönelik faaliyetler, özel politika ve uygulama gerektiren kişi ve gruplara yönelik mesleki eğitim kursları şeklinde çeşitlenmektedir. Tabloda Diğer Kursiyer olarak belirtilen program İŞKUR ve Dünya Bankası işbirliğinde gerçekleştirilen GKKS ve Türk Vatandaşları İçin İstihdam Desteği Projesi kapsamında açılan Türkçe Dil Eğitimi kurslarıdır. Bu kursun amacı GKKS kişilerin istihdam edilebilirliklerini sağlamak için Türkçe dilini öğrenmelerini sağlamaktır.

Tablo 20: Kurslara İlişkin Veriler

MEK İstihdam Garantili							
Meslekler	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Dokuma Konfeksiyon Makineci	41	359	742	1101	118	223	341
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	31	750	145	895	254	28	282
Saraciye Montajcısı	8	201	30	231	30	5	35
Numune Kalıp Sorumlusu (Tekstil)	5	152	52	204			
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	6	52	110	162	21	34	55
Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	6	124	27	151	108	20	128
Çağrı Merkezi Elemanı	4	47	68	115	0	1	1
Plastik Modelleme Elemanı	3	50	61	111	34		34
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	3	41	47	88	16	2	18
İç Giyim Konfeksiyon Makineci	3	26	46	72	24	33	57
Diğer	15	151	185	336	148	93	241
Genel Toplam	125	1953	1513	3466	753	439	1192

Kaynak: İŞKUR

Program bitiminden sonra istihdam edilmelerine olanak sağlayan Meslek Edindirme kurslarında en çok talep edilen meslek Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleğidir. Bunu sırasıyla Ayakkabı İmalatçısı(Sayacı), Saraciye Montajcısı takip etmektedir.

Tablo 21: Kurslara İlişkin Veriler

Toplum Yararına Programlar			
Açılan Program Sayısı	Çalışan Sayısı		
	Erkek	Kadın	Toplam
16	2129	1917	4046

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin yoğun olduğu dönemlerde veya yerlerde doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla İŞKUR tarafından uygulanan programlardır.

Tablo 22: Kurslara İlişkin Veriler

İşbaşı Eğitim Programı							
Meslekler	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	35	770	763	1533	358	352	710
Dokuma Konfeksiyon Makineci	41	513	651	1164	162	166	328
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	5	241	54	295	106	17	123
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	6	169	70	239	92	44	136
Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	15	141	97	238	18	14	32
Büro İşçisi	114	139	94	233	65	49	114
İç Giyim Konfeksiyon Makineci	9	53	155	208	14	37	51
Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar)	7	140	65	205	70	28	98
Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	2	170	25	195	55	7	62
Konfeksiyon İşçisi	5	116	65	181	62	27	89
Diğer	386	1487	535	2022	856	301	1157
Genel Toplam	625	3939	2574	6513	1858	1042	2900

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, edinmiş oldukları teorik bilgiyi, pratiğe dönüştürmek, mesleki açıdan tecrübe kazanmalarını sağlamak ve işverenlerin de işe alacağı kişiyi kendi bünyesinde yetiştirmesine ve kişiyi işin başında tanınmasına imkân sağlamak amacıyla en az 2 çalışanı olan işyerlerinde İşbaşı Eğitim Programı (İEP) düzenlenmektedir.

İEP kapsamında en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı) sektörlerinde kursiyer katılımı gerçekleşmiş ve istihdam en fazla bu sektörler sayesinde artış göstermiştir. Geçen yılda yine bu üç meslek ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 23: Kurslara İlişkin Veriler

MEK							
Meslekler	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Dokuma Konfeksiyon Makineci	42	360	769	1129	120	224	344
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	31	750	145	895	254	28	282
Fırın Ve Unlu Mamuller Üretim Operatörü	15	22	338	360	0	0	0
Kompleci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	14	25	325	350	0	0	0
İşletme Yönetimi Meslek Elemanı	10	46	206	252	0	0	0
Nc/Cnc Tezgah İşçisi	10	83	167	250	0	0	0
Saracıye Montajcısı	8	201	30	231	30	5	35
Numune Kalıp Sorumlusu (Tekstil)	5	152	52	204	0	0	0
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	6	52	110	162	21	34	55
Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	6	124	27	151	108	20	128
Diğer	69	586	1170	1756	249	504	753
Genel Toplam	216	2401	3339	5740	782	815	1597

Kaynak: İŞKUR

MEK programlarında kişiye mesleki eğitim kazandırıp, bu kazancını özel sektör işyerlerinde uygulayarak deneyim kazandırmak amaçlanmıştır. İmalat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yoğun talep gösterdiği bu program türünde 216 program açılmış olup 5 bin 740 katılımcı faydalanmıştır. Bunların bin 597'si 2020 yılı içerisinde istihdama katılmıştır. Programların belli bir kısmında istihdamların 2021 yılına sarkması işe yerleşen sayısı düşün göstermiştir.

Tablo 24: İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

Temininde Güçlük Meslekler	İhtiyaç Duyulan Eleman Sayısı	Açılan Kursun Türü	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
				Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	149	İEP	35	763	770	1533	352	358	710
Dokuma Konfeksiyon Makineci	77	MEK,İEP	83	1420	873	2293	613	400	1013
Müşteri Temsilcisi	51	İEP	3	14	6	20	14	7	21
Model Makineci (Dokuma Hazır Gıdım Ve Ev Tekstili)	26								
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	18								
Metal Şekillendirici (Elle)	15								
Otobüs Muavini	14								
Elektrikçi (Genel)	12								
Kalite Kontrol Sorumlusu	12								
Yazılım Mühendisi	10								

Kaynak: İŞKUR

Ülkemizin en mühim sorunları arasında yer alan işsizlik konusunun çözüme kavuşturulması noktasında merkezde çok çeşitli çalışmalar yapılmakta ve kararlar alınmaktadır. Ancak yapılan bu çalışma ve alınan bu kararların verimli ve etkili olmalarını sağlamak için yerelden gelecek katkı hususi bir role sahiptir. Bu katkıyı sağlayacak temel mekanizmaların ülkemizi 2023 Vizyonuna taşıyacak olan temel konularda çok çeşitli çalışmalar yapmaya devam edeceklerdir. İşgücü Piyasası Araştırması sonucu ilimizde yapılan çalışmalar sonucu temininde güçlük çekilen meslekler belirlenmiştir. Temininde güçlük çekilen ilk üç meslekte İŞKUR olarak çeşitli programlar düzenleyerek bu soruna çözüm olmaya çalıştık

GENEL DEĞERLENDİRME

Aktif İşgücü Faaliyetleri Bakımından Göstergeler

1. Planlanan kurs sayısı kaçtır?

Planlanan Kurs Sayısı	Açılan Kurs Sayısı
	857

2. Açılan kursların konuları ile bölgenin işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki bağlantı düzeyi nedir?

Tam Çok Orta Az Hiç

3. Özürlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam

4. Hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
2	0	50	50

5. Eski hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
1	0	20	20

6. Kaç tane TYCP açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
16	1917	2129	4046

7. Yalnızca kadınlara yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Planlanan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı
5	160

8. İşbaşı eğitim yapılan kişi sayısı nedir?

Kadın	Erkek	Toplam
2574	3939	6513

9. Alınan kararlarda göç edenlerin işgücü piyasasına entegrasyonu konusuna yer verildi mi?

Evet Kısmen Hayır

10. Kurum hizmetleri dışında ulusal ve uluslararası kaynaklar ile yürütülen faaliyetler ve projeler var mıdır?

Evet Hayır

İşgücü Piyasası Analizi Bakımından Göstergeler

1. Alınan kararlarda işgücü piyasası analizi yapılmasına ilişkin karar var mı?
 Evet Kısmen Hayır
2. Alınan kararlar doğrultusunda işgücü piyasası analizi yapıldı mı?
 Evet Kısmen Hayır
3. Alınan kararlarda bölgenin gelecekteki meslek ihtiyaçları tespit edildi mi?
 Evet Kısmen Hayır
4. Karşılmasında güçlük çekilen meslekler işgücü piyasası analizlerine göre mi belirlendi?
 Evet Kısmen Hayır
5. İşgücü piyasası analizi sektörel düzeyde mi yapıldı?
 Evet Kısmen Hayır
6. İlde mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi işgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarına göre mi yapıldı?
 Evet Hayır

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Göstergeler

1. Alınan kararlarda özürülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
2. Alınan kararlarda kadınlara yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
3. Alınan kararlarda eski hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
4. Alınan kararlarda hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
5. Alınan kararlarda gençlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
6. Alınan kararlarda uzun süreli işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
7. Alınan kararlarda sosyal yardım kurumlarından yönlendirilen işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır

Politika Göstergeleri

1. Alınan kararlarda kariyer günü düzenlenmesine ilişkin faaliyetler planlandı mı?
 Evet Hayır
2. Alınan kararlarda istihdam fuarlarına yönelik faaliyetler planlandı mı?
 Evet Hayır
3. Alınan kararlarda girişimciliğin desteklenmesine yönelik faaliyetler planlandı mı?
 Evet Hayır
4. İlde kayıtdışı istihdamla mücadeleyle ilişkin herhangi bir faaliyet yürütülmekte midir?
 Evet Hayır
5. Çıracılık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesine yönelik kararlar alındı mı?
 Evet Hayır